

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 298/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om de økonomiske konsekvenserne af regeringens klimatpassivitet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller oversänt följande skriftliga spørgsmål SS 298/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna:

Har finansministeriet eller någon annan instans på uppdrag av regeringen bedömt de ekonomiska konsekvenserna av regeringens klimatpassivitet som helhet,

är regeringen beredd att vidta ytterligare åtgärder för att minska utsläppen om det skulle ha en positiv inverkan på de offentliga finanserna,

hur stora uppskattar finansministeriet eller någon annan instans på uppdrag av regeringen att kostnaderna för köp av kolsänkekrediter är,

hur stora uppskattar finansministeriet eller någon annan instans på uppdrag av regeringen att RRF-finansieringens inkomstbortfall är till följd av att färdplanen för fossilfria transporter försumrats,

hur stora uppskattar finansministeriet eller någon annan instans på uppdrag av regeringen att de ekonomiska konsekvenserna av annulleringen av de nationella utsläppsrätterna är,

hur mycket tilläggsskuld eller extra anpassningsåtgärder bedömer regeringen att den är tvungen att ta eller vidta på grund av utsläppsökningarna?

Som svar på spørgsmålet framför jag följande:

Finansministeriet har inte på uppdrag av regeringen bedömt de ekonomiska konsekvenserna av regeringens klimatpassivitet som helhet. Den nuvarande informationen har sammanställts i klimatårsberättelsen för 2025. Enligt klimatlagen ska klimatårsberättelsen avläsas varje år. I rapporten granskas utvecklingen av utsläpp och sänkor, huruvida åtgärderna är tillräckliga för att uppnå målen, behovet av ytterligare åtgärder samt genomförandet av målen och åtgärderna i markanvändningssektorns klimatplaner. Åtgärderna i anpassningsplanen behandlas också.

Effekterna av eventuella ytterligare åtgärder dämpar vanligtvis tillväxten, så frågan om ytterligare åtgärder för att begränsa utsläppen är i detta avseende närmast teoretisk. Regeringen kan naturligtvis överväga ytterligare åtgärder för att dämpa utsläppen om de stärker de offentliga finanserna, och med tanke på den övergripande välfärden i samhället skulle det vara ändamålsenligt med ytterligare åtgärder.

Finansministeriet har inte på uppdrag av regeringen bedömt kostnaderna för köp av kolsänkekrediter inom markanvändningssektorn (LULUCF).

Finlands klimatpanel är en vetenskaplig och oberoende expertpanel vars roll och uppgifter fastställs i klimatlagen. Klimatpanelen baserar sina utredningar och ställningstaganden på vetenskapliga fakta och utnyttjar panelens tvärvetenskapliga expertis. Enligt klimatpanelens uppskattning skulle kostnaderna variera mellan 830 miljoner euro (10 €/koldioxidekvivalentton) och 4,15 miljarder euro (50 €/koldioxidekvivalentton) om Finland skulle utnyttja flexibilitetsmöjligheten och köpa krediter för att täcka underskottet på 83 miljoner koldioxidekvivalentton. Utan flexibilitetsmöjligheten skulle underskottet uppgå till 110 miljoner ton, varvid kostnaderna skulle stiga från 1,1 miljarder euro till 5,5 miljarder euro.

I enlighet med riktlinjerna av den 18 januari 2023 från den av Marins regering tillsatta ministerarbetsgruppen för klimat- och energipolitik tillsatte jord- och skogsbruksministeriet en förvaltningsövergripande tjänstemannaarbetsgrupp för att utreda och bereda åtgärder för att stärka nettokolsänkorna inom markanvändningssektorn till följd av den förändrade verksamhetsmiljön inom markanvändningssektorn i Finland. Arbetsgruppen bedömer kostnaderna för köp av kolsänkekrediter som en del av gottgörelsen av underskottet under åtagandeperioden 2021–2025. Kostnadernas storlek beror på enhetspriset, som varierar avsevärt. Redan med ett pris på 20 €/koldioxidekvivalentton skulle kostnaderna stiga till miljardklassen.

Medlemsstaterna förhandlar för närvarande om en omfattande uppdatering av planerna för återhämtning och resiliens utifrån kommissionens meddelande av den 4 juni 2025 om förenkling av planerna. Även Finland förhandlar med kommissionen om en uppdatering av planen för att säkerställa Finlands tillgång till EU-finansiering. Förhandlingarna om uppdateringen pågår fortfarande. En aktuell bedömning av ärendet kan beredas efter att planen uppdaterats.

I regeringens proposition RP 228/2018 rd bedömdes att de statsfinansiella kostnaderna för annullering av utsläppsrätter som motsvarar 7 miljoner koldioxidekvivalentton åren 2021–2030 skulle uppgå till cirka 160 miljoner euro med ett genomsnittspris för utsläppsrätter på 23 €/koldioxidekvivalentton. Största delen av ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningensåtgärder är klart dyrare än så. Utnyttjandet av flexibilitetsmöjligheten förbättrar således kostnadseffektiviteten i samband med uppnåendet av ansvarsfördelningssektorns utsläppsminskningensåtagande. Finansministeriet är inte medvetet om andra officiella bedömningar av de ekonomiska konsekvenserna av annulleringen av de nationella utsläppsrätterna.

Enligt klimatårsberättelsen skulle det krävas ytterligare åtgärder för att uppfylla utsläppsminskningsmålen i Finlands klimatlag och tillgodose skyldigheterna i EU:s LULUCF-förordning. De ekonomiska effekterna av ytterligare åtgärder och därmed inverkan på tilläggsanpassningen eller skulden bestäms efter att åtgärderna har valts. Åtgärderna ska i första hand väljas i kostnadseffektivitetsordning.

Helsingfors 14.10.2025

Finansminister Riikka Purra